

STEREDEN AR MOR

Ave, maris Stella!

Var don : Kurunen aoûr ha perles an Itron Varia Remengol.

Salud, stereden ar môr, patronès Breiz-Izel,
Salud, Guerc'hès Remengol, Guerc'hès teir guec'h santel,
Salud, GUERC'HÈS REMED-OLL, Mam vad ar Vretonet!...
En env, er môr, en douar, gloar enor deoc'h bepret!...

Ia salud deoc'h, Guerc'hès, salud gant karantez,
Rouanès vrás an Arvor, Rouanès an ælez,
C'huí p'bini er barados, gant an Dreindet o ren,
N'oc'h eus azioc'h ho trôn nemet Doue ebken.

O Guerc'hès muia karel, merc'h d'an Tad éternel,
Choaset 'vit Mam d'hor Zalver, arog dont da c'henel,
En despet fazi Adam c'huí zo bet concevet
En korf glân santes Anna, divlam eus ar pec'het.

'Vit sec'ha daëlou an dud pere oa o vouela,
En ho chadennou pouner aboe pevar mil bлоа,
C'huí oc'h eus douguet, nao mis, Jesus, Roue ar gloar
Evit p'hini oa re striz an env hag an douar.

Souezet demeus eur renq ker bras ha ken huél,
An oll dud zo bet ganet hag ar re da c'henel,
Deus al lec'h ma sao an heol, beteg al lec'h ma kuz,
Arog disken en ho bez, ho brudo evurus.

Guerc'hès, oc'h oll vugale, beteg heur ho maro,
A garo, a vinnigo, a veulo oc'h hano,
Rag bemde e Remengol, e roit da anaout
Eze ho madelezou kén bras hag ho kallout.

Piou a alfe niveri an oll madoberou,
Oc'h eus gred e Breiz-Izel, hag en kalz a vroion.
Piou a alfe lavaret en deveus ho pedet,
Eb kaout, ervez he c'houlen, ha raktal he requet!...

Disen a rit an ilis hag an hano kristen,
D'ar beorien noas affliget, e roit bepret souten,
Dre garantez e chomit eu ilis Remengol,
Abaoue pemsek kant vloas, 'vit soulagi an oll.

Nag a dud clany, forbuet, o deus bet ar c'heriset,
Ped buguel paour, e langis o deus bet ar iec'het,
Nag a vammou ankeniet, nag a briejou kes,
Ruent seder ha laouen; benos d'ho madeles!

D'a eil eus a viz even, sadorn ar pardon bras (1),
En ilis sakr Remengol, kals tud a erruas;
Dindan ar glao, an avel, an tourmant ar goassa,
E teue pelerinet, laouen, en eur gana.

Ann aoutron n'Escop kerkouls hag ar belerinet,
D'ar sadorn, e Remengol a zo encem gavet;
Gant joa vrás en deus guelet, en despet d'an amzer,
E oa leun, evel bep blos, ilis mam hor Zalver.

- « Kenavo, Guerc'hes santel, da vloas e teufomp c'hoas.
- » D'ho kuelet evel hirio, devez ho pardon bras;
- » Kenavo, ha pa deuio hon tud kes, var ho c'his,
- » Gant peb a c'houlaouen goar e teufomp d'oc'h ilis.
- » Enem strinkomp d'an daoulin, ni oll tud a c'hlac'har,
- » Dirag ar vrassa Santéz a zo var an douar,
- » Evit ma plijo gant-hi rei deomp evit ménnat,
- » Eur vuez bir hag euruz, feiz kren, eur maro mad.
- » Distroomp brema d'ar gér gant peb a vedalen,
- » Evit rei d'hor bugale, ha d'hon tud da zougen,
- » Dre hon tad santel ar Pab eo indulganciel,
- » Ha var kalon peb kristen e tle beza douguet. »

Evelise e kimiade teir vreg paour diarc'hen,
Deut da bardon Remengol, gant ho gñialen ven;
Deut mintiñ mad eus ar gér da zadorn an Dreindet,
Gant eun niver bras a dud hag a belerinet.

(1) Er bloavez 1860, enn niver bras a vatimacho a zo nem gollet, tud ha madou, e pad ar goal amzer a zo beter bloavez-ze. Kals ive o deus saveteet ho bue hag ho batimanchou en eur bedi a galon, an istron Varia Remengol.

Goude beza gret teir dro d'ilis Mam Breiz-Izel,
Bea poket d'an ôter, ha d'an imaj santel,
O deus kemeret ho hent, laouën, en eur gana
Ar gwersiou kaér a zo grâd d'an Itron Varia.

Pa oant o vont da dremen dreist eur mene huel,
E parrès Landevennek, dirak tour Plougastel,
Unan eus au teir vreg-ma en he za a chomas,
Ha d'he diou gamaradès, kerkent e lavaras :

Sellet'-ta eus an amzer ; an oabr a deu teval,
Doue ! pebeus tarz kurun !!!.. klevit-an o strakal,
Spountus varlerc'h al luc'hed dre volz an env huel,
Evit gervel an arne p'hini zo o sevel.

Ar glao a goe dre varrad, an avel o iudal,
A lak ar gouez da blega hag ar mór da c'hrozal ;
Doue rá viro e ve eul lestr benag brema,
Dindan eun amzer ken rust e rankfe perissa...

Guelet a ran dirak Brest, siouas e kreis ar rad,
Eul lestik paour bransellet, o trei hag o lampad ;
Kannet gant an avel soll ha gant ann tolliou mór,
Evit hen lonka a bès, ann abîm zo digor.

Ar gouelion zo diframmet, torret eo ar vern vrás
ha drastet barren ar stur : var al lestr ze, siouas !
E zeus goasset, bugale, gragez, prest da venzi ;
Guerc'hès vad ho zikourit e maint oc'h ho pedi.

En oabr, e kreis an toarmant, e veler o tarza,
Eur skerijen luguerus pehini a vrassa.....
D'an daoulin, mignonet kes, ne daimp ket da goll,
Setu, aman, dirazomp, Guerc'hès sakr Remengol.....

Guelet a ran he zaë gaér, e mezer arc'banter,
He mantel aour hag he goal glaz, ha stereddenet,
En aour glân, hag e perlez, e ma he c'hurunen,
Eur c'helc'h skeudus 'vel an heol, a zo en dro d'he sen....

Pellaat a ra ar c'houmoul, ar glao a zo tavez,
Dirak Guerc'hès Remengol, an avel zo pleget
Sioul eo, brema ar mór, sioul ar c'hurunou....
An dud paour var ho lestrig a gân meulodiou...

Bennos, bennos, deoc'h, Mari, Mam vad tud an Arvor ! ..
C'hui a zo eu guirione stereden gaér ar mór ;
Plijit kendrec kel bepret da zelaou hor peden,
Hor fizianç, goude Doue, a zo ennoc'h ebken.

Errouout a ra en ôd al lestr' saveteet,
He hano, Mari-Anna, a zo varn'han skrivet ;
Etre ar vartolodel hag ar bassajourien,
E zeus gant ar yugale, deg a tri-ugent den.

Goude ma oant en douar, dre virakl diskennet,
Enem lakont diarc'hen hag en korf ho rochet,
Ha raktal da Remengol e ieont en eur gana
En eur gana da Vari : *Ave Maris stella !*

Pa oant o vont en Ilis gant guir devotion
E oo ar c'bleier o son 'vit ar brocession ;
Goude bea daoulinet, e zint enem laket,
An daëlou n'ho daoulagat, 'mesk ar belerinet.

E dorn pep hini and e zeus eur c'houlaouen,
Ha medalen Remengol a vrill en ho c'herc'hen
Evit renta testeni da dud an oll vroiou,
E ve da gement hini he doug, grêd miraklou.

N'en dé ket hennès ebken ar burzud e deus grêd,
Devez pardon Remengol, ar Verc'hès biniguet,
Ne alsen ket ho skriva ma ve red din henvel,
Kement mirakl en deiz-ze, zo gred en Breiz-Izel.

Anaoudegez a rein deus lod, en komzou ber :
Peder yreg oe'h antreal er rivier a Gemper,
O deus guélet ho bagig o vont dindan ann dour,
Mes Patronès Remengol a zo deut d'ho zikour!..

Eul lestr' bian diskaret dre eun tôl avel foll,
Er rad, tost da Lannion, a zo deut d'enem goll,
Ar pevar den oa en'han, gand galloud ar Verc'hès,
O deus bet, dre eur mirakl, amzer da vont er més.

Lestr' paour ar c'habiten Traon demeus a Enez-Vaz,
Var eur garrek e Bro-Zos, zo bet kollet, siouas!...
Mes an oll vartolodet, kouls hag ar c'habiten,
A zo deut iac'h d'an douar, bennos d'ho medalen.

Dindan ho protection ni-enem laka oll,
Mam vad an dud ezomek, Guerc'hès sakr Remengol !
Diouallit ho pugale hag en de hag en nos,
Plijit, goude ho maro, o c'has d'ar barados.

Mar teu arne da zevel hag avel da iudal,
Mar teu ar glao da goea hag ar môr da grozal.
Diskennit c'hoas var an oabl, da gass an arne pell,
Ha da viret enep droug hor bro gaërl Breiz-Izel.

Tadou, mamou, bugale, deut gant devotion,
Da bedi evit ho tud a zo var ar môr dôn,
Deut da ilis Remengol, ILIS AN OLL REMED,
Hag e velfot ho tud kes, er ger deoc'h c'hoas rentet.